

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de **HERIJK DER LENGTEMATEN EN GEWIJSTEN**, daaronder begrepen het Zilvermits-gewigt, in deze Gemeente zal plaats hebben, voor de Ingezeten, wonende in de roode letters:

A, B, C en D, van den 4 tot den 8 Maart 1833; voor die in de letters E, F, G en H, van den 11 tot den 15den; voor die in de letters I, K, L en M, van den 18 tot den 22sten; voor die in de letters N, O, P en Q, van den 25 tot den 29sten; voor die in de letters R, S, T en U, van den 1 tot den 5 April, en voor die in de letters V, W, X, Y en Z, van den 8 tot den 12 April.

En voorts de **HERIJK DER INHOUDSMATEN**, zoo Tonnematen als andere, de Korrenschalen en de Wisse, benevens de Vochtmaten, voor de Ingezeten in de roode letters A, B, C, D, E en F, van den 22 tot den 26 April 1833; voor die in de letters G, H, I, K, L en M, van den 29 April tot den 3 Mei; voor die in de letters N, O, P, Q, R en S, van den 6 tot den 10den, en voor die in de letters T, U, V, W, X, Y en Z, van den 13 tot den 17 Mei, telkens des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren, uitgezonderd Zaturdags. — De Jaarletter voor den Ijk van het jaar 1833 is de letter O.

En opdat de Belanghebbenden zich voor de onaangename gevolgen van verzuim in dezen mogen hoeden en van de bepaalde straffen vrijwaren, worden dezelve herinnerd aan het Koninklijk besluit van den 30 Maart 1827 (Staatsblad no. 13), houdende bepaling der straffen, waarin zij zullen vervallen zijn, die nalatig mogten zijn in het naarkomen hunner verplichting in dezen.

GRONINGEN den 21 Februarij 1833.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Gouverneur dezer Provincie, van den 21 dezer, no. 4, brengen bij deze ter kennis der Ingezeten, dat het Departement voor de Marine den Heer J. A. ZOUTMAN, Luitenant ter Zee, 1ste klasse, Kommandant van de Brik de Gier, in de haven van Delfzijl, gemagtigd heeft tot het aanwerven van **Manschappen voor Zijner Majesteits Zeedienst**, en dat diegenen, welke genegen mogten zijn een dergelijk engagement aan te gaan, zich te dien einde bij den Heer Kommandant van de Brik de Gier te Delfzijl kunnen vervoegen, zijnde de voorwaarden, waarop de gemelde werving van manschappen zal plaats hebben, ter dezer Stads Secretarij ter lezing voorgelegd, alwaar de belanghebbenden zich te dien einde kunnen vervoegen.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 28 Februarij 1833.

Burgemeester en Wethouders.
Bij afwezigheid van den Burgemeester,
De Wethouder: H. TRIP.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, ten overstaan van derzeiver Gecommitteerde, op Dingsdag, den 12 Maart 1833, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken in het Raadhuis dezer Stad, publiek, aan de minstaannemenden uit te besteden:

- 1) Het Maken van 3 uituren, Zeilen op een Lemmerder Veerschip.
- 2) Het Wieden der Markten, Pleinen, Straten, enz. in deze Stad of derzeiver Tafel, voor de jaren 1833, 1834 en 1835.

3) Het Schoonmaken en Schoonhouden van het Wandelpad op den kampten Wal, voor de jaren 1833 en 1834; en

4) Wegens het Schoonmaken en Schoonhouden van den Bekleedings-muur der Fausse Brage en overige Muurwerken, behoorende aan de Vestingwerken, mitsgaders het Ruiden en Schoonhouden der Stads Grachten, voor de jaren 1833 en 1834. Waarvan de Conditie van het af ter Stads Secretarij ter lezing liggen.

GRONINGEN den 28 Februarij 1833.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 28 Februarij.

Alhier heerschen vele oogziekten. In het Ophthalmische Instituut alhier zijn in het afgelopen jaar 680 personen genezen, die aan oogziekte leden.

— Uit Stavanger, in Noorwegen, heeft men de droevige tijding ontvangen, dat in den nacht op den 7 Februarij aldaar een hevige brand heeft gewoed; die 40 huizen en eenige zeehuten, waarin de haring geboortig wordt, in de asch heeft gelegd. Indien de wind gedraaid had, was de geheele stad eene roof der vlammen geworden. (Stavanger is eene stad met 2500 inwoners, die veel handel in planken en gedroogden visch drijven). — Voorts schrijft men uit Christiania, dat de haringvangst zeer rijklijk uitvalt. Tot den 13 Februarij waren aldaar reeds 108,000 tonnen gevangen. Er hadden zich ook grooté walvissen in de wateren vertoond.

Van den 2 Maart. Onze Staats-Zeitung van heden behelst, onder dagteekening van gisteren, het volgende artikel: „Verscheidene openbare dagbladen hebben werk gemaakt, om een ondersteld ontwerp tot eene Joden-verordering voor de Pruisische monarchij op te nemen en daarbij te verzekeren, dat dezelve de goedkeuring der Koninklijke ministerien, welke zulks betrof, bekomen had. Wij kunnen daaromtengeen uit eene geloofwaardige bron verzekeren, dat dit laatste in geenen deele het geval is; dat echter beraadslagingen over dit gewichtige onderwerp bij de daarbij betrokkene Koninklijke ministerien plaats hebben, en dat daarbij het welbegrepen belang van den Staat met hetgene regt en billijkheid jegens elke klasse van onderdanen vereischen, zoo veel slechts immer mogelijk is, in overeenstemming gebragt zal worden.

FRANKFORT den 1 Maart.

— Het eskader van Koning Berry, dat het eskader van den Koning van Griekenland op den 28 Januarij de hoogte van het eiland Zante bereikt had, naar den Archipel koers zettende. Een of twee dagen later zoude hetzelve bij Cerigo door eenen hevigen storm zijn overvallen, waardoor een aantal schepen genoodzaakt werd in de haven van Candia eene schuilplaats te zoeken. Intusschen heeft men te München den 25 der vorige maand door handelsbrieven het berigt ontvangen, dat het bedoeld eskader reeds op den 31 Januarij behouden te Napoli was aangekomen.

Van den 2den. Een Berlijner brief, in den Neurenburger Correspondent, bevestigt de tijding, dat het Pruisische zoo wel als het Russische en het Oostenrijksche kabinet aan geene nieuwe conferentien willen deel nemen, zoo lang dezelve te Londen gehouden moeten worden.

— Men houdt zich bezig met nieuwe verandering in de kleeding en wapening der Pruisische armee.

— Meer dan 2000 verhuizende bewoners van Zuid-Duitschland zijn in het laatste van Februarij door Kassel gekomen, om zich te Münden naar Amerika in te schepen. Zij nemen aanmerkelijke geldsommen mede, en ook te Kassel hebben zich verscheidene fatsoenlijke families bij hen gevoegd. Het minste, dat ieder persoon, welke aan deze verhuizing deel neemt, mag medebrengen, is 500 guldens.

— De maatschappij tot de Rijkvaart doet verscheidene nieuwe stoombooten in de Pruisische fabriek te Roermond vervaardigen. Twee der vaartuigen moeten zeer weinig diep gaan en zijn, naar men verzekert, tot de vaart op den Main bestemd.

Van den 3den. De Augsb. Allg. Zeitung meldt uit Ankona, van den 20 Februarij, het volgende: Gisteren gaf de alhier zich bevindende Fransche bezetting aan de leien van het Casino Dorico een groot gemaskerd bal, en zulks uit hoofde van de gastvrije ontvangst, welke de Franschen bij hen genieten. — Men verwacht hier binnen kort uit Rome den generaal Sebastiani; zijne komst is bereids aan den Pauselijken delegaat gemeld geworden. Het gerucht spreekt aanhoudend, hoewel het niet zeer waarschijnlijk is, van eene eerste staatsche versterking onzes garnizoens. — Luidens brieven uit Rome, heeft de Regering niet slechts verboden gedurende het karneval maskers te dragen, maar ook alle denkbare maatregelen van voorzorg genomen, die beduchtheid voor ondemmeningen van kwaadgezinden schijnen aan te duiden. Hier is alles rustig, en zelfs de menigvuldige twisterijen tusschen de Fransche en de Pauselijke Jagonders hebben opgehouden.

— De onderhandelingen tusschen de Porte en Mehemed-Ali schijnen bijzonder door de bemiddeling van Oostenrijk te zullen plaats hebben. Op de ontvangende depêches uit Alexandrië, is dadelijk een koerier uit Weenen naar Londen gezonden. Het Kabinet van St. James maakt echter ook aanspraak, om als beschermers van het Ottomaansche Rijk aangemerkt te worden, en verlangt, dat de Porte zich even zoo aan dat Kabinet als aan Oostenrijk en Rusland verplicht rekene. Inmiddels is de Oostenrijksche luitenant-kolonel Prokotsch von Osten naar Triest vertrokken, om met een freget naar Alexandrië overgebragt te worden. Er wordt beweerd, dat de afstand van Egypte en Syrië aan Mehemed-Ali de grondslag van een traktaat van vrede tusschen de partijen zal worden. Men kan zeggen, dat Mehemed dus reeds niet meer als rebellend landvoogd, maar als oorlogvoerende partij met de Porte behandeld zal worden. Men verwacht, dat hij de genoemde landen in souvereiniteit zal bezitten met regt van erfopvolging in de mannelijke lijn en onder den titel van Koning. Daarna zou de Porte een aanvallend en verdedigend verbond met hem sluiten en Mehemed eene jaarlijkse opbrengst aan den Sultan verstrekken. Wat hiervan ook overdréven gesacht moge worden, het laat zich aannemen, dat de bevrediging met den Onderkoning van Egypte den Turken duur zal te staan komen.

Van den 4den. Van de studenten op de universiteit te Jena, die zich onlangs aan vergripen tegen de openbare orde hebben schuldig gemaakt, zijn er sommigen weggezonden, en vier, die zich het meest vergrepen hadden, tot gevangenisstraf veroordeeld.

— Berigten uit Warschau, van den 25 Februarij, melden, dat de Prins stadhouder van het koninkrijk Polen bepalingen heeft bekend gemaakt, overeenkomstig welke de uit dat land verhuisde fabrikanten in het keizerrijk Rusland zullen toegelaten worden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 2 Maart.

Het Huis der Gemeenten beraadslaagt over de bill tot demping der onlusten in Ierland, doch is, na reeds drie bijeenkomsten daaraan te hebben besteed, nog niet tot het besluit gekomen, om die bill voor de eerstemaal te lezen.

Niettegenstaande den tegenstand, welchen de maatregel niet slechts van den kant der Iersche, maar ook van dien der Engelsche en Schotsche leden ontmoet, verwacht men, dat de bill voor de eerste- en tweedemaal zal worden gelezen, en dat dus ook het Huis der Gemeenten het beginsel van den maatregel, namelijk de noodzakelijkheid, om aan het Bewind eene buitengewone magt tot demping der onlusten te verleenen, zal erkennen; tevens echter meenen velen, dat de bill, bij de behandelning van derzeiver afzonderlijke bepalingen, in committé zal gewijzigd worden; voornamelijk tegen de teregistelling voor militaire regtbanken worden bedenkingen gemaakt. — De minister Althorp en de staats-secretaris voor Ierland, de heer Stanley, hebben in zeer merkwaardige redevoeringen de noodzakelijkheid der bill aangewezen, en daarbij van de verregaande buitensporigheden en gruwelen, welke in onderscheidene Iersche gewesten tegen eigendommen en personen gepleegd worden, eene zeer treffende schiedering gegeven. Ook de heer A. Peel heeft de bill als noodzakelijk beschouwd.

De tegenstand en onwil, welke de door het Gouvernement voorgedragene krachtadige maatregelen ontmoeten, worden aanmerkelijk vermeerderd door de traagheid der Regering in het voordragen van die maatregelen, waardoor de voornaamste bezwaren van Ierland moeten worden uit den weg geruimd. De ministers hebben niet alleen de voordragt omtrent de hervorming der kerk in Ierland verschoven, maar ook openlijk verklaard, dat zij voor het tegenwoordige geen voorstel kunnen doen ter verbetering van de inrigtingen, betreffende de armen in dat land. De zeer gebrekkige inrigtingen van de armen in Ierland ontrent dat punt wordt door velen, en naar het schijnt te regt, als eene der voornaamste oorzaken van de woelingen in Ierland beschouwd, en zelfs leden van de ministeriële partij oordeelen misdien, dat, zonder eene verbetering te dien opzichte, ondanks de buitengewone magt des Bestuurs, aan geene heere fring en rust van Ierland te denken is.

— Over den staat der Belgische onderhandelingen is niets met zekerheid bekend, doch het verdient opmerking, dat de half ministeriële Courier in een zijner laatste nummers aan de bekwaamheid, waarmede de heer van Zuylen van Nyevelt zijne zending heeft vervuld, volkomen regt doet wederstaan, en de aanstaande komst van zijnen opvolger aankondigt. — De bladen der oppositie beklagen zich voortdurend over de beleemmering, die ook de Engelsche handel door het voortdurend embargo ondergaat. Zoo berigt, onder anderen, de Morning Herald, dat uit de haven van Helle binnen weinige dagen een zestal vreemde schepen met volle lading naar Holland is vertrokken, terwijl de Engelsche vaartuigen zonder vrucht in het dok liggen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 1 Maart.

De hertogin van Berry is thans het onderwerp van alle gesprekken. De carlistische partij heeft, hoe veel moeite zij ook aanwendt, om zulks te ontveemen, eene groote nederlaag geleden. Zij beweert; dat de persoonlijke toestand en het gedrag der hertogin niets aan hare zaak noch beginsels kan schaden; daarbinnen zes maanden der hertog van Bordeaux, volgens de oude Fransche wetten, zijne moederjarige heerschik heeft, en dus zijne moeder van zelve alle aanspraak op den titel van regentes verloor. De liberale oppositie heeft deze gelegenheid te baat genomen, om het bestaande Bestuur vinnig aan te vallen en betoogd, dat het weinig vereerend voor het Gouvernement is, openlijk de zwakte van een vrouw aan te kondigen en het geheim te openbaren, waarmede zij die trachtten te bedekken. Wanneer men, zeggen zij, zoo veel achting voor de leden der familie, welke den troon bekleed heeft, toent, dat men hunne waardigheid zou vreezen te krenken door hen onder de bescherming der justitie te stellen, die voor alle burgers gelijk is, dan moest die eerbied ten minste over hun gewone leven de bescherming uitstrekken, die men aan elk bijzonder lid der maatschappij is verschuldigd. Zij noemen het publiek misken der verklaring van de Prinses eene slechte en onvergelyke daad. Zij meenen, dat Lodewijk Filipe belang heeft gehad, aan dit stuk alle publiciteit te geven, wel wetende, dat, zoo de hertogin een geheim huwelijk heeft aangegaan, zij daardoor alle regt op het regentschap heeft verloren; dat hij zoo dadelijk nader bij de legitimiteit komt, en eindelijk, zoo de laatste hinderpaal mogt overwonnen worden, hij niet meer de Koning der barricaden, maar ook bij regt van erfelien Koning van Frankrijk zou zijn.

Men verhaakt, dat het publiek maken van de verklaring der hertogin niet in den raad der ministers besloten is geworden, maar dat dit alleen geschied is na eene beraadslaging, welke daarover heeft plaats gehad tusschen den president van den raad, den minister der publieke werken, den minister van justitie en den voorzitter van de Kamer der Gedeputeerden.

Men verzekert, dat een gecertificeerd afschrift der verklaring van de hertogin ter griffie van het Koninklijk gerechtshof te Parijs is gedeponceerd.

De hertogin zou zelve hare verklaring naar Bordeaux hebben gezonden. De heer de Bressat was den 23sten, des ochtends, van die stad naar Praag vertrokken. Men verhaakt, dat men de Prinses hare vrijheid belooft heeft, die daarop naar Napels zou gaan en den hertog van Bordeaux en mademoiselle, hare kinderen, aan de zorg van de hertogin van Angoulême overlaten, terwijl de Koning van Napels borg zou blijven, dat zij zijne Staten niet verliet.

De ministers van Napels, Oostenrijk en Sardinië hebben een bezoek bij den hertog de Broglie gemaakt, om, zoo men wil, eenige inlichtingen ten aanzien der hertogin van Berry te verkrijgen, en zouden daarin ten volle geslaagd zijn.

Bij eender leden van de oppositie moet eene vergadering van afgevaardigden gehouden zijn, waarin besloten zou wezen, om het ministerie ophelderingen over den toestand der hertogin van Berry te vragen.

— Voor een paar dagen zijn twee Egyptenaren alhier met eenen firman van Mehemed-Ali aangekomen, en hebben onderscheidene bijeenkomsten met den minister van buitenlandsche zaken gehad. De gouvernements-bladen laten er zich zeer op voorstaan, dat de strijd in het Oosten door eene diplomatie, waarin Frankrijk, zoo zij zeggen, de hoofdrol heeft gespeeld, als geëindigd kan beschouwd worden.

— De prinses Bagration heeft van het Russisch Gouvernement bevel gekregen, om Frankrijk onmiddellijk te verlaten, en naar Rusland weder te keeren. Onder verbeide harer goederen.

(Gefte.)

Van den 3den. De Temps geeft het volgende te lezen: „De onafhankelijkden, die tot de verklaring hebben aanleiding gegeven, welke de hertogin van Berry

heeft afgeleid, en die dezer dagen in den *Moniteur* is medegedeeld, worden volge-derwijze verhaald: Sedert eenigen tijd werd de toestand der hertogin wel door de naar-genaakende personen en door de geneesheeren vermoed, doch zij hadden zich te dien aanzien geene stellige zekerheid kunnen verschaffen. De hertogin kleepte zich overigens zoodanig, dat zij zelfs eene verre gevorderde zwangerschap konde vermoeden. Wat ook de legitimistische dagbladen ter contrarie mogen aanvoeren, zoo is het toch daadwerkelijk zeker, dat de hertogin den generaal Bugeaud ontving, en deze haar zelfs dikwerf bezocht, daar zij niet anders dan over zijne handwijze jegens haar zich te verblijden had. De dag, op welken de declaratie werd gegeven, bevond zich de generaal met mevrouw de Hauteport bij de hertogin, toen deze laatste, iets hebbende laten vallen, om hetzelfde op te rapen; eene beweging deed, die hare gestalte in eenen zootanigen vorm bragt, dat alle twijfel daardoor werd opgeheven. De hertogin zag terstond, dat zij zich verraden had, zij bloosde sterk, tranen schoten haar in de oogen, zij stond op en verliet ijlings de kamer.

Met mevrouw de Hauteport nu alleen gebleven zijnde, drong de generaal bij deze dame met vragen aan, en zeide haar, dat, indien de hertogin metterdaad zwan-ger ware, hij de voorzorgen had te nemen, die door de menscheijkheid werden voorgeschreven, en aan welke te kort te schieten hem tot eeuwigdurend zelfverwijt zoude moeten verstrekken. Mevrouw de Hauteport antwoordde, dat de hertogin haar niets had toevertrouwd, maar dat het haar voegzaam voorkwam, dat de gene-raal haar zelve over de zaak sprak. Zij deed den voorslag, hem in haar bijzijn te geleiden.

Binnen komende, vond de generaal de hertogin zeer getroffen; zij stortte zich hem te gemoet, uitroepende: generaal! ik ben moeder; ik betuig het u. De generaal deed haar daarop gevoelen, dat eene dergelijke verklaring behoorde schriftelijk te worden gegeven, en even zoodra schreef de hertogin datgene, wat de *Moniteur* heeft publiek gemaakt.

Wie is nu de echtgenoot? Schier uitgemaakt is het een Italiaansche Prins, die de hertogin naar de Vendée was gevolgd, en die in den brand van het kasteel de la P4-nissière zoude zijn omgekomen.

De hertogin zal omstreeks den 15 April bevallen.

De *Navigateur* deelt, in een zijner jongste nummers, de droevige bijzonderhe-den mede der schipbreuk van den Engelschen koopvaarder *Newey Croasie*, op de west-kust van Wallis; het schip moest 400 Iersche landbouwers, die in de nieuwe we-reld een ten hunnen opzichte minder hard en minder onregtvaardig gouvernement gingen zoeken, naar Kanada overbrengen. Al wat in drie booten een plaatsje kon vin-den werd als door een wonder gered, doch al de overigen vonden hun graf in de ba-ren. De dag na de schipbreuk en de tweede dag werden besteed aan het vervullen van den laatste pligt jegens de slagtoffers van dienoodlottige gebeurtenis; men groef aan strand een' diepen en breeden kuil en daarin werden, met de gebruiken der R. Ka-tholijke kerk, waartoe de ongelukkige Ieren hadden behoord, tweehonderd twee-nderigt lijken ter aarde besteld. De pastoor hield eene inzameling van giften ter be-strijding van de kosten voor een grafteeken, hetwelk ter nagedachtenis van die ramp-zaligen zou opgericht worden; het is een rotsblok, aan welks boven-eind zich een steenen kruis bevindt en aan welks benedeneinde dit treffende opschrift staat te lezen:

Hier rusten tweehonderd tweehonderdtig Christenen, die in het Vaderland des Hemels aanlandden, terwijl zij voornemens waren, verre van hier een ander aardach vader-land te gaan zoeken.

Zoo men verzekert, vertrekken er morgen 300 man van Boulogne naar Oporto. Men zegt, dat een Parijsch huis zich met het equipment en de kosten van vervoer belast heeft van 1500 man, die insgelijks het leger van Don Pedro moeten gaan versterken.

Men verhaalt alhier, dat een jeugdige Antwerpsch schilder, die thans hier te Parijs gewest is, den verrader van de hertogin van Berry, den beruchten Deuts, nu vijf jaren geleden, te Rome gekend heeft; dat hij destijds reeds de bijzondere be-schermer dier Prinses genoot en, na zijne afzwering van het Israelietisch geloof, door den Koning van Napels, vader van de hertogin Maria Carolina, tot baron ver-heven was geworden.

Men weet, dat reeds sommigen zoo verre zijn gegaan van het verraad van Deuts aan minnenijf toe te schrijven.

De vischvrouwen (*les dames de la Halle*) zijn hare gelukwenschingen en bloem-ruikers aan de heeren Chateaubriand, Berryer en Briaan wegens hunne vrijspreek-gaan aanbieden.

Van den Iden. Naar luid van de uit Londen ontvangene berichten, moet de heer de Talleyrand geslaagd zijn in het verkrijgen eener vergrooing van grondgebied aan Frankrijk; de aangenomene staats van 1815 zouden zijn verlaten en het Europeesche evenwigt op nieuwe grondslagen gevestigd worden. De heer Decazes zou tot een' di-plomatiken post van den eersten rang worden geroepen, en prins Talleyrand zou tot het presidentschap van den raad der ministers overgaan.

Sedert eenige dagen heeft men wederom veel gesproken van nieuwe dwangmid-delen tegen Nederland en van eene derde Fransche expeditie in België, ten einde de Nederlanders tot het ontruimen van den Belgischen bodem te noodzaken; doch thans zegt men, dat hieromtrent niets stelligs beslist is. Er moeten wel nota's tusschen het Engelsche en Fransche Kabinet over deze zaak gewisseld zijn, maar men schijnt het nog niet eens te wezen. Men wil, dat lord Palmerston zich niet gaarne weder door eene conventie als bij de eerste expeditie zou verbinden, en tevens beducht is, om de meerderheid, die hij in het Parlement heeft, doch welke door de oppositie van O'Connell zeer aan het wankelen zou ghebragt zijn, te vermoeijen; weshalve hij zich niet geneigd had getoond, de aanzoecken van Frankrijk in te willigen, zoodat de prins de Talleyrand in een' zijner laatste brieven zou geschreven hebben, dat het hem moeite zou kosten, om het Engelsch ministerie tot nieuwe vijandelijkheden tegen Nederland te bewegen.

BELGIE

BRUSSEL den 4 Maart.

Het hoog gerechtshof te Luik heeft het appel van de regering, in de zaak der plun-dering in Maart 1831 aldaar, verworpen en de eerste uitspraak bevestigd, waarbij gemelde regering weerd veroordeeld tot uitbetselingen van aanzienlijke schadevergoe-dingen aan ingezetenen, die bij die tooneelen van wanorde geleden hebben.

Men wil hier berichten uit Luxemburg hebben, dat de *châtelains* zich aldaar weder-zem hebben verjoend.

GENT den 6 Maart.

Het gende waarlijk een wonder zijn geweest, indien de stad Gent slechts aan één der uit de Belgische revolutie ontsproten verderfelijke maatregelen ware ontsnapt. Wij spreken hier niet meer van den belegstaat; dit is voor ons eene onherroepelijke veroordeeling. Wij hebben hier het embargo; de handelstand der stad Gent heeft voor meer dan 200,000 fr. aangehouden koopwaren in de Engelsche havens liggen. Daarenboven zijn wij voor meer dan 100,000 fr. belanghebbenden in de koffij, die in betaling en als retourzucht werd, gedurende het laatste kwartaal van 1830, naar Java gezondene callicots hierwaarts was geëxpedieerd.

(*Messenger de Gand.*)

NEDERLANDEN

GRAVENHAGE den 4 Maart.

De ontwerpen van wet, houdende wijzigingen in het derde boek van het burgerlijk wetboek, zullen morgen in de afdelingen der Tweede Kamer worden onderzocht. Heden is het wetgevend commissie-generaal van de Tweede Kamer, in tegenwoor-digheid van den minister van buitenlandsche zaken, gehouden. Men verneemt, dat hetzelfde ten genoegen van al de leden is afgeloopen. Sommigen hunner moeten derzel-ver gevoelen hebben opgelegd over den gang der staatkunde door onze Regering gevolgd, waarna Z. Exc. de minister, naar men zegt, zulke voldoende en gerust-stellende antwoorden gegeven heeft, dat door al de leden besloten is, de Regering over den door haar gevolgd weg te bedenken, hetgene als een nieuw bewijs van de eensgezindheid van Nederlands afgevaardigden in het schragen der Regering kan ver-strekken. Nadat het commissie van half 1 tot half 4 geduurd heeft, is er besloten mor-gen te Land weder een commissie-generaal te houden, om het besluit en de notulen te resumeren en hetzelfde daarna, naar men wil, openbaar te maken.

Men verneemt, dat de zittingen der Tweede Kamer, nadat zij de ontwerpen van wetten op de brandstoffen en het gemaal zal hebben behandeld, voor een paar maan-den zullen worden geschorst.

Bij de dertiende uitlooting van oorlogslasten, op heden plaats gehad, zijn getrok-ken de navolgende nummers:

12675, 13417, 9722, 10127, 453, 7938, 11683, 2688, 13948, 602, 10752, 12255, 4812, 10532, 874, 777, 1216, 9728, 14405, 3626, 7784, 14507, 1048, 2858, 10047, 3572, 10506, 7592, 10169, 9041, 1241, 14282, 12520, 5209, 14847, 793, 9681, 9783, 13010, 7737, 5603, 14611, 3711, 10509, 419, 6803, 3229, 14875, 5519, 6428, 13450, 14703, 9132, 4772, 11743, 4414, 6057, 2822, 11498, 10074, 9798, 5206, 14563, 1994, 2567, 13740, 3831, 10237, 10319, 9167, 7105, 679, 984, 4214, 5539, 10052, 13620, 3439, 14928 en 6827.

Van den Iden. De Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden wederom in commit-té-generaal vergaderd geweest. Daarin zijn de notulen van het verhandelde in het commissie van gisteren gelezen en de redactie van het besluit gearresteerd, dat de Kamer met eenparige stemmen genomen heeft en waarbij zij verklaart genoeg

te nemen met de opening, door den minister van buitenlandsche zaken gegeven. — Men verzekert, dat aan alle onze militairen, die het beleg der citadel van Ant-werpen hebben bijgewoond, eene nieuw te vervaardigen bronzen medaille zal uit-gereikt worden.

Binnen weinige dagen zou eene promotie bij onze marine plaats hebben.

Op sommige plaatsen is men reeds met de organisatie van den tweeden en derden ban der schutterij volkomen gereed. In Zeeland zullen zelfs binnen korten tijd bij den landstorm de wekelijksche exercitien beginnen. Ook hier is men ijverig bezig met die organisatie. De tweede en derde ban zullen tweemaal per week moeten exerceren; zullende, zoo men verneemt, hunne officieren, onderofficieren en manschappen, telken reize dat zij exerceren, soldij trekken naar hunnen rang en op denzelfden voet als bij de armee; ook moeten zij even als de eerste ban volmaakt uitgerust en van li-vretten voorzien worden. De landstorm daarentegen zou slechts eenmaal in de week en wel op Zondag, des morgens en des namiddags, in den wapenhandel worden geoefend; evenwel zal dit ook op een' anderen dag mogen plaats hebben, zoo zulks zonder be-zwaar geschieden kan. De officieren, die bij den landstorm aangesteld worden, zal het vrijstaan de uniform van de schutterij te dragen, en aan hen, welke niet verkiezen die onkosten te maken, zal als onderscheidingssteeken een oranjeband worden ver-strekt, door welks midden, voor een' kapitein, een breede zilveren band, voor een' eersten luitenant een smalle zilveren band en voor een' tweeden luitenant twee ban-den zullen loopen; aan den degen zullen zij geen dragon mogen dragen.

Er zijn thans weder regtstreeksche berichten uit St. Omer van den 25 Febr-arij ontvangen, waarbij uitgewerkte opgaven wegens den toestand der Neder-landsche krijgs- en zeelieden gevoegd zijn, die aldaar, te Bethune en te Aire gevan-gen worden gehouden. Uit een en ander blijkt in vele bijzonderheden, dat de voeding onzer landgenooten aldaar thans niets te wenschen overlaat; dat hunne huisvesting en ligging over het geheel goed is geregeld; en dat slechts aan sommige kleedingstukken nog behoefte heerschte, waarin echter weldra zou worden voorzien. Behalve zeer enkele manschappen, die sedert de aankomst der bezetting van de citadel van Ant-werpen in Frankrijk door de kinderziekte zijn aangetast, zijn zij tot nu toe van kwaadaardige ziekten bevrijd gebleven. Op de lijst der zieken vindt men geen en-kelen officier, en ook het aantal der onderofficieren en soldaten, die als ziek zijn op-gegeven, is van niet veel belang. Onze zeelieden, die in het eerst de gevolgen der door hen doorgestane vermoeijenissen en ontheringen nog meer schijnen ontwaard te hebben, dan de landmagt, zijn thans, zoo wel als de soldaten, geheel daarvan be-komen.

De brieven van den generaal baron Chassé, te gelijk met deze opgaven ontvan-gen, bevestigen hetgene reeds in partikuliere berichten, door sommige onzer bladen opgenomen, was gemeld, dat namelijk onze landgenooten aan die vangene onder-officieren en soldaten, waarop zij betrekking hebben, te ruime persoonlijke toe-zendingen van geld doen. De generaal eerbiedigt, zoo zeer als iemand, het echt vaderlandsche beginsel, waaruit deze toezendingen voortspruiten; maar hij meent niet te mogen verzwijgen, dat krijgslieden, die sedert lang ten minste aan geene ruimte gewoon waren, thans, nu zij geene dienstpligt te verrigten hebben, bij het in handen krijgen van te veel geld, aligt verleid kunnen worden, om daarvan een min doelmatig gebruik te maken. Indien onze soldaten en zeelieden, bij hunne eer-ste aankomst in Frankrijk, niet dadelijk zoodanig eene verzorging vonden, als waar-op zij aanspraak konden maken, en hun toestand dus natuurlijk bij hunne betrek-kingen groote deelneming wekte, dan kan de generaal toch de stellige verzekering geven, dat in hunne behoeften thans — grootendeels ook ten gevolge van de aan-zienlijke giften voor de verdedigers der citadel in het algemeen, door onze landge-nooten met onbezwekene milddadigheid verstrekt — behoorlijk en ten volle voorzien wordt. De waardige opperbevelhebber, die in dezen niets anders dan het wezenlijk welzijn zijner onderhoorigen bedoelt, waarschuwt tevens tegen het toezenden van cou-pons aan soldaten en onderofficieren, daar deze niet zelden, bij het inwisselen van dit papier, in handen van woekeraars geraken; terwijl het overigens van zelf spreekt, dat de generaal geenszins de giften aan zijne onderhoorigen in het algemeen heeft willen afkeuren, maar in tegendeel voor hetgene tot dusverre daaromtrent is ge-schied, hoogst erkentelijk is.

HERTOGENBOSCH den 3 Maart.

Naar men verneemt, zoude Z. K. H. de Prins Veldmaarschalk tegen den 6 dezer in het hoofdkwartier van Tilburg worden terug gewacht.

Aan de begonnen veldwerken wordt langzaam voortgearbeid. — Volgens ver-schillende berichten, blijven de gewapende verdedigers des vaderlands met den besten geest beziel, en wachten zij steeds, met een volledig vertrouwen op het hoog Be-stuur des lands, den verderen loop der zaken af.

AMSTERDAM den 5 Maart.

In het onderstaande, ons door eene geachte hand ter plaatsing medegedeelde, bie-den wij onzen lezers nogmaals een uittreksel uit eenen brief van een' onzer in Frank-rijk gevangen gehouden landgenooten.

St. Omer den 38 Februarij 1833.

Wij hebben het gezag hierover onze manschappen even als in Nederland, en ook de administratie. Zij hebben 3 sous en 1½ pond brood daags van de Fransen en drie sous toelage uit de fondsen, die ons uit het vaderland worden gezonden; van deze sous moeten zij menage maken; het overschot, dat per 5 dagen eenige sous be-zoort, wordt aan hen uitbetaald; zij slapen op stroozakken en dekken zich met dekens, en zijn in de kasernen geconsigneerd; 10 a 12 man per compagnie mogen van 12 tot 4 uren uitgaan; officieren hebben de vrijheid, om in de stad kamers te huren, en mogen dus vrij uitgaan; wij komen ook in de koffijhuizen en worden op partijen gevraagd, doch de meeste heeren bedanken voor de Fransche beleefdheid; want met al hunne beleefde complimenten laten zij ons overal meer betalen, dan hunne eigene natie, en het is hier in het geheel niet goedkoop, vooral de koloniale waren:

het pond koffij kost 38 sous,
» » suiker » 22 »
» » thee » 6 tot 10 frankt,
» » rijst » 8 sous.

De officieren worden betaald als volgt:

een 2de luitenant 29 fr. per maand,
» 1ste » 41 » »
» kapitein » 50 » »
» hoofdofficier » 75 » »

staat dus gelijk met den korporaal, serjant, serjant-majoor en onder-adjutant in het vaderland.

Evenwel is daarin voorzien door ons Gouvernement; want wij krijgen maande-lijks een voorschot, om te verrekenen bij onze terugkomst:

aan kolonel . . . 100 gulden,
» hoofdofficier » 75 »
» kapitein » 50 »
» 1ste luitenant » 25 »
» 2de » idem »

St. Omer is eene arme stad, nagenoeg zoo groot als Haarlem, voorzien van 5 poorten en vestingwerken, en zonder koophandel, maar bedelaars geen gebrek, zoodat zij ons bij den rok vasthouden; men vindt nog eenige ruinen van gepunderde kerken van 1792.

Onze generaal Chassé gaat weinig uit; de generaal Favége gaat in burger klee-deren; de kolonel graaf de Quadt is ziek; enfin, wij zijn gevangen, en dat in vrede; wij hopen spoedig te vernemen, dat wij zullen te huis komen; verhaug mij met zulk een bericht, enz.

Van den Iden. Het volgende extract uit eenen brief, dd. 23 Februarij, van eenen te St. Omer in gevangenschap zich bevindende vrijwilliger, is ons ter plaatsing toe-gezonden:

Wat mij betreft, ik ben door Gods zegen nog frisch en gezond, maar men kan zich ligtelijk verbeelden, hoe ons de tijd moet vervelen, daar wij niets te doen hebben. Wij kunnen door de stad gaan, waar wij willen en worden zoo door burgers als militairen goed behandeld. Ons traktement is veel vermeerderd, wij hebben nu zoo wat een' schelling daags, en daar wij nu met ons acht onderofficieren gezamen-lijk menage doen, eten en drinken wij er vrij goed van. Onze ligging bestaat uit eenen stroozak en eene deken op den grond. Het is hier niet goedkoop, evenwel het brood en de brandewijn tegen schikkelijken prijs te bekomen; van aardappelen weet men hier weinig; alles is maar soep en Fransche wind. De stad trekt niet weinig voordeel van ons verblijf alhier; want er wordt al vrij wat geld uit Nederland overgezonden: daarnaar te oordeelen, moeten wij bij onze landgenooten in hooge achting staan. Ik kan God niet genoeg danken, dat ik er zoo gelukkig van af ben gekomen, en ik kan mij niet onthouden a een paar voorvallen van bijzondere bewaring der Goddelijke Voor-zienigheid mede te deelen: Eens werden er vrijwilligers gevraagd, om eenen uit-val te doen, ten einde de loopgraven der Fransen te vernietigen. Daar ik nu in Au-gustus ook vrijwillig was mede geweest, werd ik door de officieren gevraagd, of ik geen' lust had, om mede te gaan? en ik dacht: ik zal het in Gods naam doen; want dien Hij bewaart, is wel bewaard. Wij begaven ons, aangevoerd door den kapitein Merre, de citadel uit; de luitenant Nantzing en Derks waren ook bij ons en wij waren met ons drieën serjanten bij het detachement. De kapitein en de luitenant Nantzing waren aldaar zwaar gekwetst, terwijl de luitenant Derks toen het kommando over-

nam, hetwelk hij dan ook zoo manmoedig ten uitvoer bragt, dat hij zich thans met het ridderkruis versierd ziet. Ik kreeg order, om vier zwaar geblesseerden binnen te brengen; nauwelijks was ik een ruimte van twintig passen met hen voortgekomen, of twee bommen vielen aan wederzijden van ons; ik gebod hierop: vallen, en nauwelijks had ik het woord gezegd en mij op den grond geworpen, of zij borsten uiteen, waardoor nog twee der onzen sneuvelden, ofschoon ik behouden bleef. Op eenen anderen dag lag ik wat op mijne krebbe te rusten in eenen bomvrijen kelder; er komt een bom door alles heenvallen; zij valt onder mijne krebbe, springt aan stukken, en neemt twee schragen weg, en nogmaals bleef ik onverlet: zoodat ik immers alle reden tot dankbaarheid aan het Opperwezen heb, die mij niet alleen die twee reizen, maar honderde malen in zulk een oogenschnijlijk gevaar behouden heeft. De gewerkogels, die om ons hoofd snorden, telden wij ten laatste niet meer, maar met de bommen waren wij juist nog zoo familiaar niet, en die zij er toch ook in menigte gevallen; want hij, die de citadel vroeger gezien heeft en er nu onvoorzien op geplaatst was, zoude niet weten, waar hij zich bevond, en hij, die haar niet in den verwoesten staat gezien heeft, kan onmogelijk zich verbeelden, hoe het er uitziet; er was geen steen meer heel; wat bomvrij gemaakt was, was niet voor de bommen beveiligd; in het hospitaal zelfs kwamen de bommen er ook al door, zoodat de lijdens met al hunne pijn en smarten nog aan duizend angsten bloot stonden. Maar als ik u alles omstandig wilde melden, had ik wel een boek papier noodig; want daar is geen mensch, hoe oud krijgsman hij ook zijn moge, die zulk eenen oorlog bijgewoond heeft."

ROTTERDAM den 6 Maart.

Zondag avond omstreeks negen uren heeft men te Antwerpen, in de rigting van het Westen, eenige gewerschoten gehoord en te elf uren een kanonschot. Volgens rapporten, hadden de Belgen van de Kruisschans op twee Antwerpsche booten geschoten, die het wilden voorbij varen.

TEXEL den 2 Maart

Wonderlijk is de Voorzienigheid in hare wegen! De toestand van Texel leverde een akelig tooneel van armoede bij den naderenden winter op, daar de loods geen cent verdient; het zag er op het Oude Schild benaauwd uit, naardien er velen waren, die niet te eten hadden! Wat gebeurt er! de Fransche visschers, die andere jaren de panharing opkochten van de Enkhuizer visschers, konden en mochten niet binnen komen, en de Enkhuizers konden van wege de vorst, niet komen; intusschen was de reë vol haring: nu gaan de Texelaars aan het visschen; terwijl de Fransen voor het gat van Texel ankerden, gaan de Texelaars naar buiten en verkoopen hunne vangst aan de Fransen a f 30 per last, 15,000 stuks; dit heeft veel geld aangebragt, zoodat de visschers in vier dagen tijds f 100 en ook f 150 per man deelden, waardoor in eene week in aller nood was voorzien.

Ja, lieve vrienden! er was zoo veel haring, dat het (waarachtig) gebeurd is, dat de netten niet wilden zinken, maar op de haring (kompleet) dreven. Zelfs zijn er vaartuigen geweest, wier vaart gestuit werd door de menigte visch, hetwelk bijna onbegrijpelijk is, daar men toch op eene diepte van acht en tien vademen vischt. Ik heb dit breedvoerig gemeld, daar het uwe aandacht zeer meriteert; nu visschen er wel 200 vaartuigen en voor vier dagen ving men op eenen dag wel 4 a 500 lasten haring. Zoo zorgt de Heer voor de behoeftigen! Een Texelaar.

HAARLEM den 4 Maart.

De Fransche generaal Desprez, welke zich voor een korten tijd naar Frankrijk heeft begeven, maar Prins Leopold beloofd heeft spoedig te zullen terugkeeren, moet eerlang de troepen in Vlaanderen in oogenschouw nemen. De Fransche generaal Magnan is kort geleden met eenige manschappen naar de zijde van den kapitalen dam getrokken. Het heeft den revolutionairen dagbladschrijvers niet ontbroken aan snorkerijen, nopens het oogmerk van dezen togt. Zoo het schijnt, heeft dezelve geene andere gevolgen gehad, dan het plaatsen van Belgische posten op het grondgebied; 'twelk van den Nederlandschen kant als onzijdig wordt aangemerkt.

Nadat het blad der geestelijkheid van Luik zich hoogelijk heeft verklaard tegen de vrijheid van het tooneel, en die vrijheid op eene geheel andere wijze heeft beoordeeld, dan de vrijheid van het onderwijs, heeft de bisschop van Gent in 't openbaar tegen het bezoeken van den schouwburg gepredikt.

Van den 5den. De Koningin der Fransen wordt den 8 dezer te Brussel verwacht; hare dochter, prinses Marie, en de hertog van Orleans zullen haar vergezellen. Uit Brussel zijn detachementen der guides naar de grenzen vertrokken, om de Vorstin te begeleiden.

Terwijl thans in België nog veel getwist wordt over de benoeming van een groot aantal vreemde officieren bij het Belgische leger, wordt die benoeming, onder andere, ook door het Luiksche dagblad der geestelijkheid verdedigd. Dit blad, hetwelk, even als de overige revolutionairen, vóór den opstand, het geringe aantal der Belgische hoofdofficieren bij het Nederlandsche leger onder de voornaamste grieven telde, erkent thans openlijk, dat het in België aan goede hoofdofficieren ontbreekt, en dat dit land te dien opzichte niet zelf in zijne behoefte kan voorzien.

GRONINGEN den 7 Maart.

Van wege Z. M. den Koning der Nederlanden is de Heer Jan Schiltkuis erkend en toegelaten als vice-consul van Z. M. den Koning van Denemarken, te Groningen.

Men verneemt, dat het concert, gegeven ten voordeele van de verminkten en nagelatene betrekkingen der sneuevelden bij de verdediging der citadel van Antwerpen, zuiver heeft opgebracht de som van f 360 — 86.

In de Staats-Courant van den 4 dezer leest men een algemeen overzicht van de uitkomsten der cholera-epidemie, welke in ons land geheerscht heeft, waaruit blijkt, dat de laatste aangemelde cholera-zieke is geweest op den 18 Januarij 1833, te Rotterdam, waarbij evenwel dient te worden aangemerkt, dat de epidemie in die stad, na ruim 14 dagen geene sporen van haar aanwezigheid te hebben, weder op den 16 December 1832, toen nergens in het Rijk meer cholera-zieken aanwezig waren, zich op nieuw aldaar geopenbaard en van dien dag tot opgemelden 18 Januarij jl. nog 33 personen aangetast heeft, waarvan er 25 overleden en 11 hersteld zijn. In 232 steden en gemeenten, te zamen eene bevolking van 1,072,186 zielen tellende, heeft de cholera gewoed, en zijn aldaar 13,880 personen aangetast, waarvan 6614 zijn overleden en 7266 hersteld. In Noord-Brabant zijn aangetast 363 personen, Gelderland 81, Noord-Holland 3352, en wel in Amsterdam 1497 en in Haarlem 86, Zuid-Holland 6189, ('s Gravenhage 517), Zeeland 16, Utrecht 1859, Vriesland 260, Overijssel 592, Groningen 1062 en Drenthe 86. In Zuid-Holland heeft de ziekte derhalve de meeste, in Zeeland de minste verwoestingen aangerigt, terwijl Gelderland in dit opzigt onmiddellijk op Zeeland volgt.

De ziekte heeft zich den 25 Junij te Scheveningen voor het eerst geopenbaard; den 29 Julij in Overijssel, te Kampen; den 9 Augustus, en dit is opmerkelijk, in Noord-Brabant, te Almkerk; in Gelderland, te Ophemert; in Zeeland, te Noordwelle, en in Drenthe, te Hogeveen; den 12 Augustus in Noord-Holland, te Haarlem, en te Utrecht, in Vreeswijk; den 18 Augustus in Vriesland, te Sneek, en den 1 September te Groningen, in de Hoofdstad der provincie.

Het getal van de door de ziekte aangetasten staat, tot de bij elkander opgetrokkene bevolking van al de bezochte steden en gemeenten in de onderscheidene provincies, als in het bijzonder beschouwd, als volgt: in Noord-Brabant 1 op de 260 zielen, Gelderland 1 op de 843, Noord-Holland 1 op de 158, Zuid-Holland 1 op de 66, Zeeland 1 op de 288, Utrecht 1 op de 75, Vriesland 1 op de 210, Overijssel 1 op de 160, Groningen 1 op de 120 en Drenthe 1 op de 140.

Het getal van de door de ziekte aangetasten heeft, in de bijzondere steden en gemeenten, waarin de cholera eenige opmerkelijke vorderingen heeft gemaakt, (en zich niet blootelijk bepaald bij één, twee of zeer weinige lijdens, welke dus hier niet in aanmerking genomen worden,) ook voor verre weg het grootste gedeelte der plaatsen, in betrekking tot hare bevolking, gestaan als minder dan één zieke op de 100 zielen. Van de 32 steden en gemeenten, welke hiervan moeten worden uitgezonderd, heeft het getal der herstelden dat der overledenen overtroffen in Scheveningen, Delft, Leiden, Gouda, Schiedam, Vlaardingen, Rhijnsburg, Hondsholredijk, Krimpen op den IJssel, Zuid-Beijerland, de beide Katwijken, Middelharnis, Purmerend, Zevenbergen, Vreeswijk, Utrecht, Amersfoort, IJsselstein, Schokland, Kampen, Zwartsluis, Groningen en de Smilde.

Meer overleden dan hersteld zijn er in 's Gravenhage, Maassluis, Oudewater, Echten en Genemuiden.

Te Rotterdam, Woerden en Ooltgensplaat wegen sterfte en herstel zich onderling op.

Het verdient opmerking, dat in de hoofdstad de betrekking van de door de ziekte aangetasten tot derzelver bevolking zoo ongewoon gering, in vergelijking van andere plaatsen van niet onaanzienlijke bevolking, geweest is; bedragende deze niet meer dan 4 op de 100 zielen. Met Amsterdam staan 's Hertogenbosch en Zwolle ten deze gelijk. Het meest gunstig kenmerken zich van dien kant de steden Haarlem en Leeuwarden, alwaar die evenredigheid minder dan 1 lijder op de 200 zielen geweest is. Van de vijf laatstgenoemde steden heeft in Amsterdam en 's Hertogenbosch het getal der overledenen dat der herstelden overtroffen; in Haarlem, Leeuwarden en Zwolle had het omgekeerde plaats.

De steden Haarlem en Leeuwarden komen alzoo onder het meest gunstig oogpunt voor, zoo ten opzichte van de betrekkelijke vergelijking tusschen bevolking en uitbreiding der ziekte, als van gunstigen en ongunstigen afloop derzelve.

Onder de bijzonder geteisterde plaatsen verdienen bijzondere opmerking Katwijk

aan Zee, Schokland en Scheveningen, ook daarin, dat deze alle drie juist aan zee gelegen en door visschers bewoonde plaatsen zijn. Van deze drie komt Scheveningen, waar de ziekte zich het eerst geopenbaard heeft, en alzoo zou kunnen aangemerkt worden als in haren hoogsten graad van hevigheid geweest te zijn, als het meest geleden hebbende voor. Aldaar toch is op de 18 zielen der bevolking 1 overleden; terwijl die betrekkingen te Schokland en Katwijk aan Zee, alwaar de evenredigheid der aangetasten tot de bevolking der beide plaatsen wel ongunstiger, dan te Scheveningen zich heeft voorgedaan, voor Katwijk aan Zee was als 1 overleden op 24, en voor Schokland als 1 op de 26.

Bij het vorenstaande, zegt de Staats-Courant, kunnen wij nog de volgende belangrijke bijzonderheden voegen:

»Op geen der honderden van schepen, welke in de jaren 1831 en 1832 uit de havens in de Oostzee, Riga, Memel, Polangen, Koningsbergen, Dantzig en andere meer, tijdens dat de cholera aldaar op het hevigst heerschte, naar herwaarts gestevend zijn, en aan onze inrigtingen de veertigdaagsche quarantaine uitgehouden hebben, is één enkel man der equipagien door die ziekte aangetast geworden.

»De cholera is in ons Vaderland niet het eerst ingedrongen in die provincien, welke door hare grootere nabijheid aan die gewesten of staten, waar de cholera heerschte en hare verwoestingen aanrigte, de verwachting konden aanbieden, van dezelve door overbrenging op te nemen; zoo als b. v. Zeeland en Noord-Brabant. — De visscher, die haar uit zee, van om den Noord, te Scheveningen het eerst heeft gebragt, is volstrekt niet bewezen met eenige bodems, personen of goederen, die de cholera konden aanbrengen, in aanraking geweest te zijn.

»Geene der genees- of heilkundigen, of bedienaars der godsdienst in het Rijk, welke, hetzij in bijzondere woningen, hetzij in de cholera-hospitalen, aan die ziekte lijdenden verpleegd of bijgestaan hebben, zijn daardoor aangetast geworden. — Van de mannelijke en vrouwelijke oppassers in de hospitalen zijn slechts zeer enkele door de cholera aangetast geworden. Deze oppassers befoerden, gelijk ligt te begrijpen is, allen tot die zelfde klasse van individuen, op welke, uit hoofde van hunnen mingunstigen maatschappelijken stand, en meerdere voorbeschiktheid door hunne levenswijze, de cholera het gemakkelijkst vat had; zij stonden dus ten deze volkomen daarmede gelijk.

»In zeer vele gemeenten eindelijk (en wel in niet minder dan zevenentachtig), welke eene bevolking van bij en over de duizend zielen hebben, is niet meer dan één enkele lijder door de cholera aangetast geworden. In zeer vele andere heeft dit getal niet meer dan twee of drie bedragen.

»Ten slotte meenen wij niet onopgemerkt te mogen laten, welk eene ruime stof al het bovenstaande op nieuw oplevert tot dankbaarheid daarvoor, dat de thans gewekene plaag, naar evenredigheid van haren verwoestenden aard, en der vernielingen, welke wij haar elders hebben zien aanrigten, zich in ons Vaderland over een zoo betrekkelijk gering gedeelte der bevolking van de meeste gemeenten, waar zij heerschte, heeft uitgestrekt, en dat over het algemeen het aantal harer slagtoffers in eene gunstige verhouding tot dat der door haar aangetaste personen gestaan heeft."

WEERKUNDIG OVERZICHT OVER DE MAAND FEBRUARIJ 1833, bij het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen ingezonden uit de OUDE PEKEL-A.

BAROMETER.				THERMOMETER.			
Hoogste stand.	Laagste stand.	Verschil.	Gemiddelde hoogte.	Hoogste stand.	Laagste stand.	Verschil.	Gemiddelde hoogte.
29.3½, d. 22, sm. en smid.	27.11, d. 3, 's morgens.	1d. 4½ l.	28d. 8.29l.	52°, den 27.	16°, den 23, 's morgens.	36°.	40° 24.

LUCHTSGESTELDHEID.		
Bewolkt 29 malen.	Daarenboven, buiten de gewone waarnemingen, 4 malen sneeuw, doch weinig; 1 maal storm, den 2den.	Eene zeer windige, buijlige, maar toch anders zeer zachte Wintermaand, zeer voordelig voor de aftapping van het water in de rivieren en nuttig voor het graan en veldgewas.
Betrokken 17		
Helder 18		
Regen 14		
Mist. 6		

WINDSGESTELDHEID.			Hevige wind 12 malen.	
Tusschen Z. en W. (vlak W. daaronder begrepen)	33 malen.		Windig 48	
Z. — O. (— Z. —)	32		Zachte wind 19	
N. — O. (— O. —)	13		Stil 5	
N. — W. (— N. —)	6			

De Barometer teekende zeer onbestendig, meestentijd tamelijk laag, soms zeer laag, zelfs tweemaal beneden 28 duimen, zelden veel boven het middelbare. De rijzing en daling waren meestentijd sterk en ongeregeld en gaven geheel geene hoop op bestendigheid. Op den 2den had er eene sterke, plotselinge daling plaats van 10½ l., van 's morgens 7 tot 's avonds 9 uren: te 7 uren teekende de Barometer 28.10, 's namiddags te 2 uren 28.4½ en 's avonds te 9 uren 27.11½ bij vrij hevigen Z. Z. O. wind en sneeuw. Naderhand had er nog eene sterke daling plaats van 6 lijnen, tusschen den 14den 's avonds te 9 uren en den 15den 's morgens te 7 uren. De schielijke rijzing was niet zoo sterk, zijnde de grootste geweest van 4 l., tusschen de middag- en avond-waarnemingen van den 2den en van den 15den.

De Thermometer teekende doorgaans vrij eenparig, en hoog voor deze maand, slechts 6 malen (van de 84 waarnemingen) beneden het vriespunt. De sterkste schielijke rijzing was van 18°, van de morgen- tot op de middag-waarnemingen op den 2den, ofschoon er toen vrij wat sneeuw viel. De sterkste spoedige daling was van 13°, den 9den tusschen de middag- en avond-waarnemingen. Zelden teekende de Thermometer zoo hoog in Februarij, als dit jaar; ook gemiddeld overtrof de stand dien van vele vroegere jaren.

De Hoofdwind was in de 15 eerste dagen Z. Westelijk; in de volgende dagen tot en met den 27sten Z. Oostelijk, den laatste weder Z. W. Meestentijd waide het vrij sterk, eenig malen hevig, zelfs tot storm overgaande, zoo als den 2den. Van den storm, die den 13den in N.-Brabant zoo hevig gewoed heeft, heeft men hier niets bemerkt, daarmede op dien dag niet hooger dan windig heeft opgeteekend, bij regen, toen de wind van Z. O. naar het W. was geloopt.

MUNTWEZEN.

Het kollegie van Raden en Generaal-meesteren der Munt, Ontwaar geworden zijnde, dat niet slechts vele der oude, nog gangbare, provinciale en Generaliteits-munten dezer landen, bij herpiewing, op eene verregaande wijze worden besnoeid; maar dat er zelfs van de Nederlandsche muntspecien, bij de wet van den 28 September 1816 (Staatsblad no. 31) vastgesteld, nu en dan stukken in den omloop voorkomen, welke sporen dragen van kort geleden en aanmerkelijk besnoeid te zijn, hetgene vooral ten aanzien van die muntsoorten, welke met het handelschrift God zij met ons zijn voorzien, aan de schending der letters, die hetzelfde uitmaken, blijkbaar is, en derhalve, bij de geringste opmerkzaamheid, in het oog vallen moet;

Geldt op artikel 19 der boven aangehaalde wet, luidende: »Overminderd de straffen, bij het lijfstraffelijk Wetboek gesteld tegen degenen, welke zich zouden veroorloven de muntspecien te verminken, zullen geene der, bij deze wet daargestelde, nieuwe 's Rijks munten in 's Rijks schatkist worden aangenomen, wanneer dezelve eenigzins verminkt of besnoeid mogten zijn, en zal menand gehouden wezen, dusdanige verminkte of besnoeide muntspecien te ontvangen;»

Heeft gemeend, onder herinnering aan de even vermelde bepaling der wet, de goeden ingezetenen te moeten waarschuwen, van zich die bepaling ten nutte te maken, ten einde zich te hoeden voor de schade, waaraan zij anders, door het ontvangen van hun aangebodene besnoeide muntstukken, zijn blootgesteld, terwijl zij, door hierop acht te geven, in het algemeen belang, zullen medewerken tot de handhaving van eene verordening, welke aan de nieuwe munt het behoud van derzelver wettelijke waarde moet helpen verzekeren;

Vermanende, eindelijk, het Kollegie een iegelijk, om al hetgene hij mogt komen te ontdekken, betreffende het plegen van een zoo schandelijk en gevaarlijk misdrijf, als de verminking of besnoeiing is van het geld, onverwijld, onder opgave der omstandigheden, die tot de ontdekking der schuldigen kunnen leiden, aan de ambtenaren der justitie of politie kennis te geven.

Utrecht den 4 Maart 1833.

Ter ordonnantie van het Kollegie,
C. VAN DER VOORT,
Secretaris.

Bij de KOMMISSIE voor het Fonds voor onze Krijgslieden en Schepelingen op of bij het Kasteel van Antwerpen is weder met dankbaarheid ontvangen:

- 1) Door medewerking van den Predikant J. MEIJER, van de Leek, f 15 — 45.
- 2) Door medewerking van den Predikant P. ABRESCH, uit het Dorp Termunten f 56 — 00 en uit Borgweer f 15 — 00; dus te zamen de aanmerkelijke som van f 71 — 00.

Voorts bij Prof. HOFSTEDE DE GROOT, van N. N., f 17 — 00.
Bij Mr. H. DE RANITZ f 10 — 00.

De LEDEN der AKADEMIE van Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde, te Groningen, worden bij deze verwittigd, dat er op 'Vrijdag en Zaterdag, den 15 en 16 Maart aanstaande, den avonds van

Te Groningen, ter Boekdrukkerij van C. H. van BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met aantekeningen.)